

KONSULTANT KRAJOWY w dziedzinie alergologii

Prof. dr hab. n. med. Karina Jahnz - Różyk

Wykaz źródeł bibliograficznych oraz wytycznych właściwych towarzystw naukowych, na podstawie których jest weryfikowana poprawność pytań testowych PES w dziedzinie

ALERGOLOGII

od sesji wiosennej 2026

Podręczniki obowiązkowe w języku polskim

- Alergologia. Podręcznik specjalistyczny, red. K. Jahnz-Różyk, M. Kupczyk, P. Gajewski, Kraków, wyd. Medycyna Praktyczna 2024. Dla osób przygotowujących się do egzaminu testowego z podręcznika dostępnego w formie elektronicznej i na bieżąco aktualizowanego pytania egzaminacyjne mogą obejmować zmiany wprowadzone nie później niż cztery miesiące przed ustalonym terminem egzaminu CEM.
- ABC Diagnostyki Molekularnej, red. Błażowski Ł., Kurzawa R. 2023
- Gołąb J. et al., Immunologia, Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, aktualne wydanie
- Czynniki alergizujące w środowisku pracy, red. Cezary Pałczyński, wyd. Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego, 2011.
https://cmkp.edu.pl/eu/css_bart/dok_eu/CMKP%20czynniki_alergizujace_druk.pdf

Do sesji wiosennej 2026 będzie obowiązywała lista rozdziałów zaktualizowanych po ukazaniu się drukiem książki Alergologia. Podręcznik specjalistyczny (Medycyna Praktyczna, Kraków 2024, ISBN 978-83-7430-727-7).

W przypadku tych rozdziałów podstawą do pytań na egzaminie specjalizacyjnym w sesji wiosennej 2026 r. będą treści opublikowane w serwisie MP Premium (<https://premium.mp.pl/podreczniki/alergologia/>).

B.1.3. Odporność wrodzona

B.1.4. Odporność nabyta

B.2. Odpowiedź immunologiczna

C.2. Rola mikrobiomu

D.1. Rodzaje nadwrażliwości

D.2. Alergia atopowa

D.3. Alergie IgE-zależne nieatopowe

D.4. Endotypy chorób alergicznych

F. Nazewnictwo chorób z nadwrażliwości

G.1.2. Test aktywacji bazofilów

G.1.4. Eozynofile (we krwi obwodowej, wydzielinie z nosa i płwocinie)

G.1.5. Tryptaza

G.3.1. Spirometria z zapisem krzywej przepływ–objętość

G.3.1.1. Spirometria podstawowa

G.3.1.2. Spirometria po inhalacji leku rozkurczającego oskrzela (próba rozkurczowa)

G.3.4. Pletyzmografia

G.4.1. Stężenie tlenu azotu w powietrzu wydychanym (FENO)

H. Anafilaksja i wstrząs anafilaktyczny

I.1. Alergiczny nieżyt nosa

I.3.4. Leczenie astmy

I.5.1.1. Eozynofilie w przebiegu zarażeń pasożytniczych

I.5.2.1. Przewlekłe eozynofilowe zapalenie płuc

I.5.2.2. Ostre eozynofilowe zapalenie płuc

I.5.2.4. Zespoły hipereozynofilowe i hipereozynofilia

I.6. Zapalenie płuc z nadwrażliwości

J.2.1. Celiakia

J.2.2. Alergia na pszenicę

J.2.3. Nieceliakalna nadwrażliwość na gluten/pszenicę

J.3.1. Eozynofilowe zapalenie przewodu pokarmowego

J.3.2. Eozynofilowe zapalenie przełyku

K.1. Nadwrażliwość na leki – informacje ogólne

Ł. Obrzęk naczynioruchowy

M.1. Mastocytoza

M.2. Zespół aktywacji mastocytów

N. Choroba posurowicza

O.1. Alergiczne zapalenie spojówek

O.2. Inne choroby powierzchni oka z nadwrażliwości alergicznej

O.3. Choroby powierzchni oka z nadwrażliwości niealergicznej

R. Profilaktyka pierwotna, wtórna i trzeciorzędowa chorób alergicznych

S.9. Wziewne stosowanie leków w chorobach układu oddechowego

U.2. Diagnostyka laboratoryjna niedoborów odporności

U.3.8. Zespoły autozapalne

U.4.1. Niedobór odporności spowodowany leczeniem immunosupresyjnym

U.4.2. Niedobór odporności w przebiegu choroby nowotworowej

U.4.3. Zakażenie HIV i AIDS

U.4.4. Asplenia i hiposplenizm

U.5.1. Postępowanie lecznicze w niedoborach odporności – zalecenia ogólne

U.5.2. Leczenie preparatami ludzkich immunoglobulin

U.5.4. Terapia cytokinowa i antycytokinowa

U.5.5. Terapia genowa

Czasopisma obowiązkowe w języku polskim (w zakresie objętym programem specjalizacji)

- „Alergologia Polska”
- „Alergia, Astma, Immunologia”
- „Medycyna Praktyczna”
- „Terapia”
- „Standardy Medyczne Pediatria”

- „Klinika Pediatryczna”

Obowiązujące standardy

- ✓ Aktualne standardy GINA
- ✓ Aktualne standardy GOLD
- ✓ Zalecenia Polskiego Towarzystwa Alergologicznego (PTA)
- ✓ Stanowiska innych towarzystw wspólne z PTA
- ✓ Standardy, zalecenia i stanowiska opublikowane przez Europejską Akademię Alergologii i Immunologii Klinicznej
- ✓ Aktualne zalecenia dotyczące diagnostyki i leczenia oraz żywienia w nadwrażliwości na pokarmy
- ✓ Aktualne wytyczne PTChP, ERS/ATS dotyczące wykonywania spirometrii
- ✓ Praktyczne zalecenia dotyczące oceny i postępowania w nadwrażliwości na leki (JACI: In Practice)
- ✓ Zalecenia CDC (Centers for Disease Control and Prevention) dotyczące szczepień
- ✓ Zalecenia dotyczące rozpoznawania i leczenia EGPA (Evidence-Based Guideline for the diagnosis and management of eosinophilic granulomatosis with polyangiitis. Emmi G et al. Nature Reviews Rheumatology, volume 19, pages 378–393 (2023)
- ✓ Inne zalecenia dotyczące problemów alergologicznych, które ukazały się do 01.07.2025 roku

Podręczniki zalecane polskie

- Szczepienia ochronne: obowiązkowe i zalecane od A do Z, red. nauk. E. Bernatowska, P. Grzesiowski, Warszawa, PZWL Wydawnictwo Lekarskie, 2019
- Alergologia sportowa. red. R. Gawlik, M. Kurowski, Kraków, wyd. MDC Media 2024
- Alergie oczu. Ilustrowane kompendium dla praktyków. Red. E. Bogacka, A. Groblewska, M. Chełmińska, wyd. PZWL 2024
- Alergologia w praktyce klinicznej, red. Jahnz-Różyk K., Gawlik R., Kupczyk M., Warszawa, Wydawnictwo Naukowe PWN, 2023
- Leczenie Biologiczne w Alergologii, red. A. Kucharczyk, Warszawa, PZWL, 2022

Czasopisma zalecane polskie

- „Dermatologia Po Dyplomie”
- „Medycyna Po Dyplomie”

Inne źródła wiedzy

- Programy lekowe dla chorych leczonych alergologicznie: aktualne Obwieszczenia Ministra Zdrowia w sprawie wykazu refundowanych leków, środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyrobów medycznych, Choroby nieonkologiczne - Ministerstwo Zdrowia - Portal Gov.pl (www.gov.pl)
- Aktualny Komunikat Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie Programu Szczepień Ochronnych,
Charakterystyki Produktów Leczniczych – leki stosowane w leczeniu schorzeń alergicznych

Czasopisma zalecane obcojęzyczne

- „Allergy”
- „Pediatric Allergy and Immunology” (PAI)
- „Clinical and Translational Allergy”
- „Journal of Allergy and Clinical Immunology”
- „Journal of Allergy and Clinical Immunology in Practice”
- „Advances in Dermatology and Allergy”